

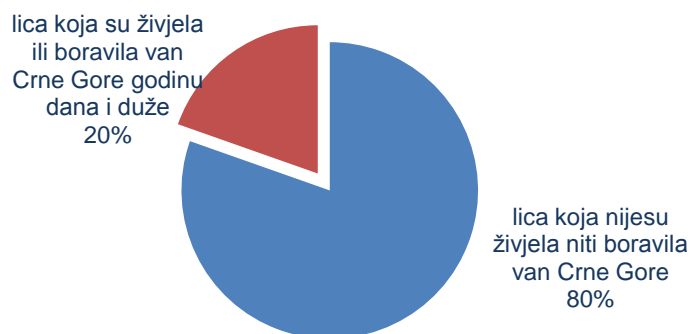
Migracije stanovništva

Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Crnoj Gori 2011. godine

*Migracija ili preseljavanje stanovništva jeste prostorno kretanje stanovništva iz jednog mjesta u drugo. Popisom je identifikovan kontigent stanovnika koji su se doselili u Crnu Goru, kao i lica koja su iz razloga školovanja, rada ili drugo bili odsutni iz Crne Gore duže od godinu. Ova lica kroz Saopštenje nazivamo **migranti**.*

Odgovor se prikupljao na bazi izjave.

Grafik 1. Koliko stanovnika Crne Gore je nekada živjelo u inostranstvu?

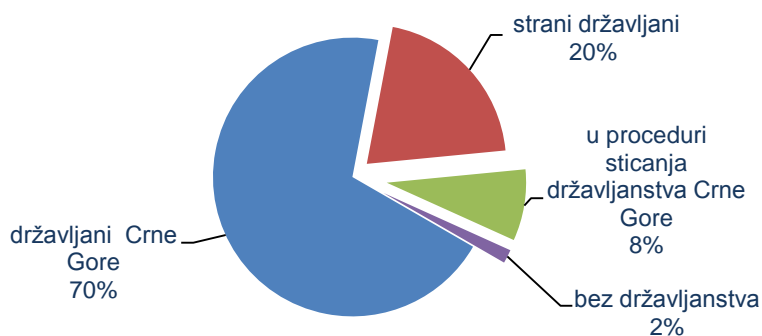
- *80% stanovnika Crne Gore od rođenja živi u Crnoj Gori, dok se 20% doselilo iz neke države;*
- *Od 121 552 lica koji su nekada živjeli ili boravili u inostranstvu najmanje jednu godinu, 46 hiljada lica se doselilo u Crnu Goru prije osamostaljenja bivših republika Jugoslavije. Ovaj kontigent stanovnika se ne može uračunati u međunarodne migracije prema važećoj definiciji.*
- *Bez odgovora je 596 upitnika.*

Grafik 2. Koliko migranata je rođeno u Crnoj Gori?

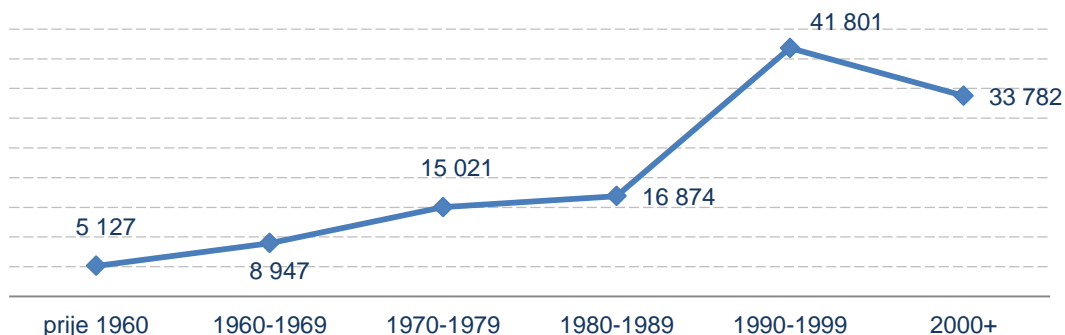
- *Od ukupnog broja lica koji su nekada živjeli ili boravili van Crne Gore godinu dana i duže – 55% je rođeno van Crne Gore;*
- *45% migranata je rođeno u Crnoj Gori.*

Grafik 3. Ko su migranti prema državljanstvu?

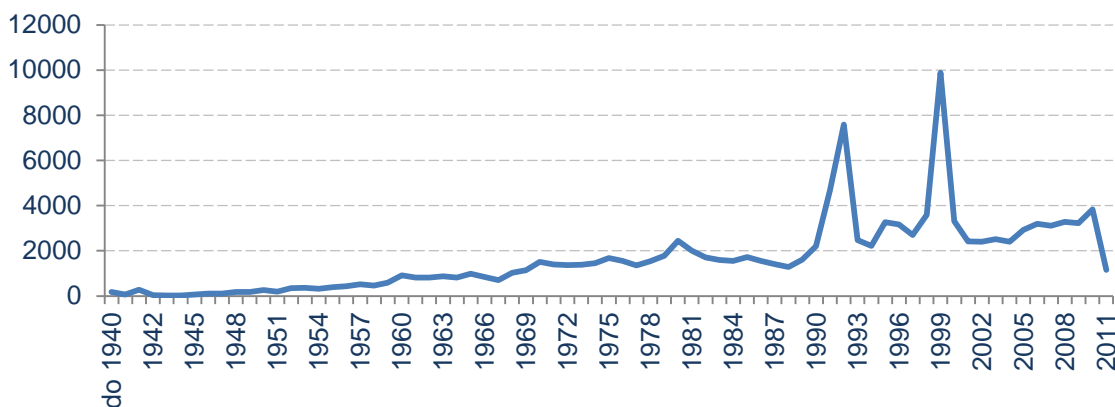
- *70% migranata ima državljanstvo Crne Gore, dok je 20% stranih državljana;*

Grafik 4. Desetogodišta u kojima je najviše lica migriralo u Crnu Goru?

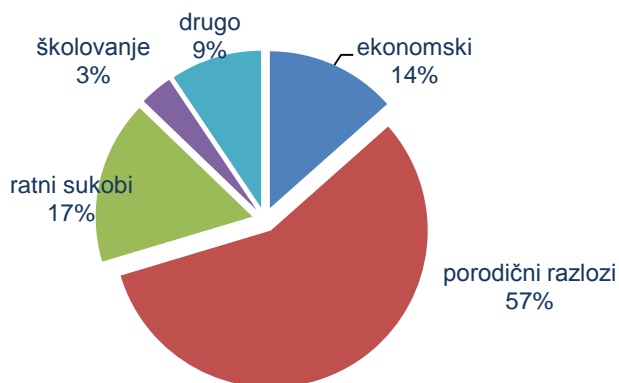
- *U posljednjih 50 godina najveći broj migranata zabilježen je devedesetih godina. U periodu od 1990 do 1999.godine doselilo se skoro 42 hiljade sadašnjih stanovnika Crne Gore.*

Grafik 5. U kojim godinama je najviše lica doseljeno u Crnu Goru?

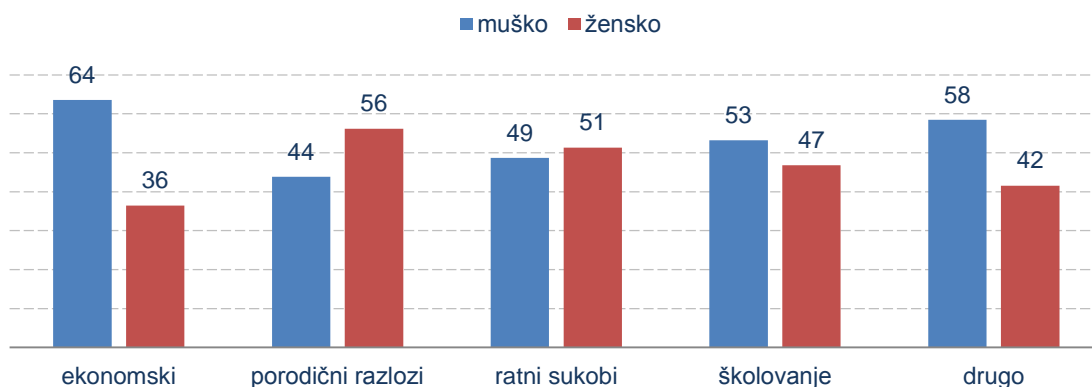
- 9 888 sadašnjih stanovnika Crne Gore doselilo se 1999. godine, 7 595 je došlo 1992. godine. Ove migracije prepoznate su kao nasilne zbog ratnih dešavanja na području bivše Jugoslavije.

Grafik 6. Šta su migranti naveli kao razlog posljednjeg doseljenja ili povratka u Crnu Goru?

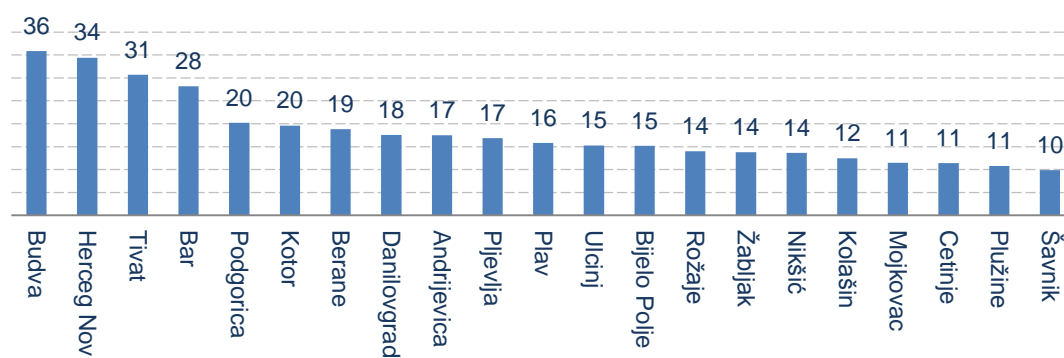
- Prema izjavi migranata, najčešći razlog za doseljenje u Crnu Goru je porodične prirode, pa je oko 69 hiljada lica u Crnu Goru došlo radi porodičnih razloga.
- 17% ili nešto više od 20 hiljada migranata je došlo zbog ratnih sukoba na području prethodnog mjesta boravka lica.
- Razlog ekonomske prirode odnosi se na oko 16 hiljada ili 14% migranata.
- Radi školovanja u Crnu Goru je došlo 3% ili oko 4 hiljade migranata.

Grafik 8. Kakva je polna struktura migranata, prema razlogu doseljenja, u %?

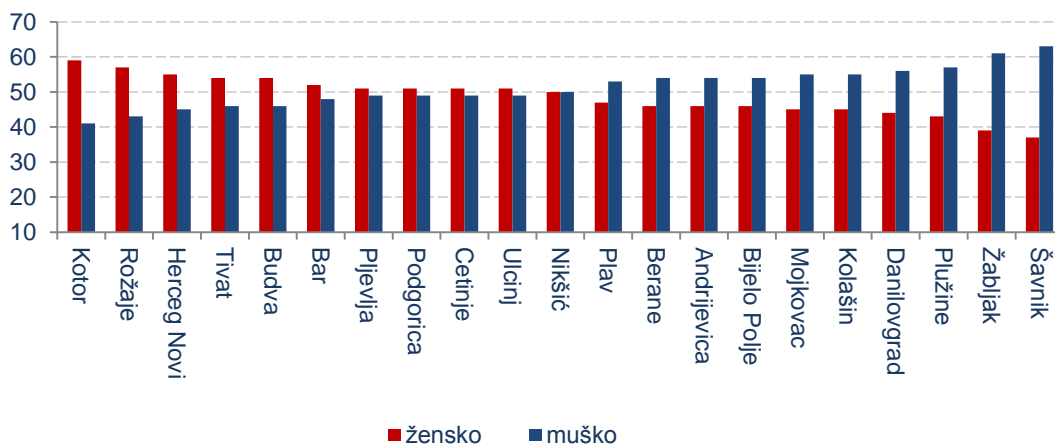
- U Crnoj Gori većina doseljenih lica su žene i to 51%.
- Posmatrano prema razlogu doseljenja više žena nego muškaraca se doselilo zbog porodičnih razloga i ratnih sukoba.
- Najveća polna razlika zabilježena je kod doseljenika iz ekonomskih razloga gdje je 64% muškaraca i 36% žena.

Grafik 9. U kojoj opštini ima najviše migranata u ukupnom stanovništvu, u %?

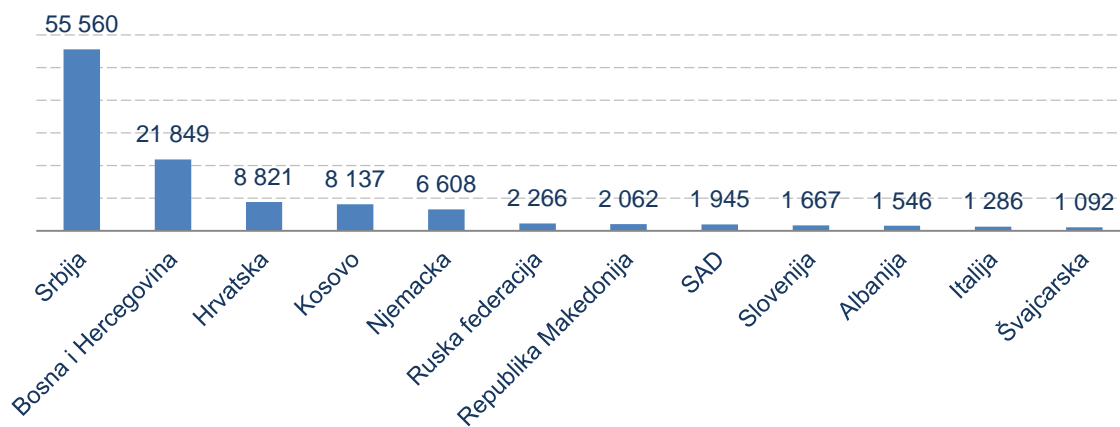
- Najviše migranata u odnosu na ukupan broj stanovnika preko 30% zabilježen je u Budvi, Herceg Novom i Tivtu, dok je najmanje, i to od 10% zabilježen u Šavniku.

Grafik 10. Kakva je polna struktura migranata po opštinama, u %?

- Veći broj žena migranata zabilježen je u 10 opština Crne Gore. Isto toliko opština ima veći broj muškaraca migranata, dok je u Nikšiću polna struktura migranata 50% žena i 50% muškaraca.

Grafik 11. Iz koje zemlje je najviše migranata došlo u Crnu Goru?

- Na grafikonu su prikazane zemlje iz kojih je u Crnu Goru došlo više od hiljadu migranata.
- Najviše migranata u Crnoj Gori doselilo se iz Srbije i to preko 55 hiljada. Nepunih 22 hiljade migranata doselilo se iz Bosne i Hercegovine.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

U Crnoj Gori, u periodu od 1. do 15. aprila 2011. godine, sproveden je Popis stanovništva, domaćinstava i stanova (u daljem tekstu: popis).

Popis je sproveden prema stanju na dan 31. mart 2011. godine u 24:00 časa, što se smatra referentnim momentom popisa. Neposredno po završetku popisa, izvršena je kontrola kvaliteta popisa, na reprezentativnom uzorku popisnih krugova, radi ocjenjivanja obuhvata i kvaliteta podataka prikupljenih popisom. Prvi rezultati kontrole ukazuju na potpun obuhvat jedinica popisa.

Popis se sproveo na tradicionalan način, metodom intervjuja, koristeći princip od vrata do vrata. Intervju sa ispitanicima su obavili popisivači.

Popis koji se prema međunarodnim preporukama sprovodi svakih deset godina, proces je prikupljanja, obrade i objavljivanja demografskih, ekonomskih, obrazovnih, migracionih, etničko kulturoloških i socijalnih podataka koji se odnose na stanovništvo zemlje u određeno vrijeme. Takođe, popisom se dobijaju podaci o broju domaćinstava i stanova kao i o njihovim karakteristikama.

Priprema, organizacija i sprovođenje popisa zasniva se na načelima: relevantnosti, nepristrasnosti, pouzdanosti, transparentnosti, blagovremenosti, profesionalne nezavisnosti, racionalnosti, konzistentnosti, javnosti, statističke povjerljivosti i upotrebe ličnih podataka isključivo za statističke svrhe.

Popis je sproveden u skladu sa Zakonom o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u 2011. godini ("Sl. list Crne Gore", br. 41/10, 44/10, 75/10) i Metodologijom za pripremu, organizaciju i sprovođenje popisa (u daljem tekstu: Metodologija). Metodologija je u potpunosti usklađena sa međunarodnim standardima kojima se utvrđuju zajednička pravila u prikupljanju podataka o stanovništvu, od kojih su za Popis 2011 najvažnija:

Preporuke Konferencije evropskih statističara za Popise stanovništva i stanovanja 2010. godine, a pripremljene u saradnji sa Ekonomskom komisijom UN-a za Evropu i Statističkom kancelarijom Evropske unije – EUROSTAT-om;

- Regulativa 763/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta Evropske unije o popisima stanovništva i stanovanja, kao i Regulativa 1201/2009 koja implementira Regulativu 763/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta Evropske unije o popisima stanovništva i stanovanja u pogledu tehničkih specifikacija obilježja i njihova raščlanjivanja.

Jedinice popisa su stanovništvo, domaćinstva i stanovi.

Stanovništvo

Popisom su obuhvaćeni državljani Crne Gore, državljani Crne Gore i strani državljani, strani državljani i lica bez državljanstva, koja imaju prebivalište (stalno ili privremeno) u Crnoj Gori, bez obzira da li se u vrijeme popisa nalaze u Crnoj Gori ili u inostranstvu, bez obzira da li u vrijeme popisa posjeduju lična identifikaciona dokumenta i bez obzira da li žive u stanu, drugim objektima ili na javnim površinama.

Stanovništvo predstavljaju lica sa uobičajenim mjestom boravka u Crnoj Gori. Uobičajeno mjesto boravka predstavlja mjesto gdje lice uobičajeno provodi dan, bez obzira na privremenu odsutnost iz razloga rekreacije, odmora, posjete prijatelja ili rođaka, poslovne odsutnosti, kao i odsutnosti usljed medicinskog tretmana ili religijskog hodočašća, kao i mjesto u kome lice boravi neprekidno, najmanje od 1. aprila 2010. godine ili je stiglo u to mjesto kasnije, ali ima namjeru da ostane tu najmanje jednu godinu.

Metodologija je pripremljena tako da je osigurano da svako lice ima samo jedno uobičajeno mjesto boravka. U međunarodnom kontekstu ovo je važno kako bi se izbjeglo da lica budu uključena u ukupan broj stanovnika u više zemalja, ili da ne budu nigdje uključena. Upravo osnovni cilj popisa jeste da se utvrdi tačan broj lica koja žive i koriste infrastrukturu nekog geografskog područja.

Uporedivost podataka o broju stanovnika iz Popisa 2011. godine i ranijih popisa nije potpuna zbog primjene međunarodnih preporuka za odgovarajuće runde popisa. Ovdje se prvenstveno misli na namjeru, u definiciji uobičajenog mjesta boravka koja nije bila svojstvena ranijim metodologijama popisa.

Migracione karakteristike

Migracija ili preseljavanje stanovništva jeste prostorno kretanje stanovništva iz jednog mjesta u drugo mjesto.

Dva različita aspekta migracija stanovništva mogu biti identifikovana kroz popis, i to:

- Mjerenje kontigenta međunarodnih imigranata, sa informacijom o vremenskom i geografskom aspektu posljednjeg doseljenja iz inostranstva i
- Mjerenje kontigenta unutrašnjih migranata, sa informacijom o vremenskom i geografskom aspektu posljednjeg preseljenja unutar Crne Gore.

Odgovor se prikupljao na bazi izjave.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremile:
Biljana SEKULOVIĆ i Snežana REMIKOVIĆ
Tel. +382-20-230-969;
contact@monstat.org